

DOSYA/GÖZLEM VE GÖRÜŞLER

DOKUZ YILDA DOKUZ G(Ö)REV

Osman ÖZTÜRK*

Özet

Türkiye'de dokuz yıldır uygulanmakta olan Sağlık "Reformu"na karşı başta Türk Tabipleri Birliği (TTB) ve Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) olmak üzere sağlık örgütleri ve sağlık emekçileri şiddetle muhalefet etmektedirler.

Sağlık çalışanları bu muhalefetlerini bir dizi eylem ve etkinlikle sürdürmektedirler.

Bu eylemlerin öne çıkan biçimi sağlık kurumlarında iş bırakma şeklinde hayata geçirilen G(ö)REV eylemleri olmuştur.

Bu yazıda sağlık emekçilerinin dokuz yıl boyunca gerçekleştirdikleri G(ö)REVler ele alınmakta ve sağlık hakkı mücadelesindeki önemleri açısından değerlendirilmektedir.

Anahtar sözcükler: Sağlıkta Dönüşüm Programı, sağlık çalışanlarının mücadelesi, G(ö)REV

Nine Tasks (Strikes) In Nine Years

Abstract

Health care organizations and health care workers, particularly Turkish Medical Association and the Health and Social Service Workers Union, strongly oppose Health "Reform" which has been in operation for nine years in Turkey.

Health care workers have been maintaining this opposition through a series of actions and events.

The prominent form of these actions has been the strikes (tasks) being implemented in the form of work stoppage in health institutions.

In this paper, the strikes (tasks) that the health care workers have come out on throughout nine years have been discussed and evaluated in terms of the importance of them in the struggle of right to health.

Key words: Health transition programme, struggle of health workers, strike

Türkiye'de 2003 yılından bu yana devam eden Sağlıkta Dönüşüm Programı (SDP) sağlık çalışanlarının güçlü muhalefetiyle karşılaştı.

SDP her ne kadar Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) döneminde uygulanmaya başlanmışsa da sağlıkla ilgili hemen hemen aynı içerikteki öneriler daha önceki yirmi yıl boyunca görev yapan hükümetlerin programlarında da yer almış; özellikle de 1991-1993 yıllarında Doğruyol Partisi (DYP)-Sosyaldemokrat Halkçı Parti (SHP) Koalisyon Hükümeti döneminde "Sağlık Reformu" adıyla hayata geçirilmeye çalışılmıştı.

Başta ekonomik, siyasi istikrarsızlık ve sağlık örgütlerinin muhalefeti olmak üzere değişik nedenlerle başarısız olan bu girişimler sağlık çalışanlarının "Sağlık Reformu"nun niteliği ve hedefleri konusunda örgütsel bilinç geliştirmesini sağlamıştı.

Bu nedenle zaten kamucu, eşitlikçi, toplumcu bir çizgiye ve önemli bir mücadele deneyimine sahip olan Türk Tabipleri Birliği (TTB) ve kamu sağlık çalışanlarının üye olduğu Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES), SDP'ni hızla analiz ettiler ve tepki gösterdiler.

Çalışanlar, sağlığın metlaştırılmasını, sağlık hizmetlerinin ticarileştirilmesini, sağlık sisteminin

*İşyeri hekimi, Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi üyesi

özelleştirilmesini hedefleyen bu neoliberal "reform" programına karşı tepkilerini değişik mücadele araçlarını kullanarak gösterdiler.

Sağlıkta neoliberal dönüşüme karşı mücadele sürecinde gerçekleştirilen hastane, birim toplantıları, forumlar, toplu nöbetler, paneller, sempozyumlar, basın toplantıları, kitlesel basın açıklamaları, yürüyüşler, mitingler gibi eylem biçimlerinin en etkin olanı sağlık çalışanlarının bu süreçte birçok kez başvurdukları "G(ö)REV"ler oldu.

Türkiye'de çalışma yaşamıyla ilgili yasalar kamu çalışanlarına grev hakkını tanımadığı için sağlık kurumlarında gerçekleştirilen fiili grevler, Türkçedeki "Grev" ve "Görev" sözcükleri arasındaki benzerlikten yararlanarak "G(ö)REV" olarak adlandırıldı.

3 Kasım 2002'de yapılan seçimlerle iktidara gelen AKP'nin hazırladığı Sağlıkta Dönüşüm Programı kamuoyuna 2003 Haziran'ında açıklanmıştı.

Sağlık çalışanları Sağlıkta Dönüşüm Programı'na karşı ilk G(ö)REV eylemini 5 Kasım 2003 günü gerçekleştirdiler.

TTB ve SES'in çağrısıyla yapılan bir günlük fiili greve ülke çapında katılım öylesine yaygın ve güçlü oldu ki sabahtan itibaren televizyon kanalları tarafından canlı yayınlarla ve haber saatlerinde sürekli olarak kamuoyuna duyuruldu. Eylem o gün için ülkedeki en önemli gündemi oluşturdu, ertesi günkü gazetelerde de geniş yer buldu.

5 Kasım 2003 G(ö)REVi, eyleme katılanları "marjinal" olmakla suçlayan Sağlık Bakanı ve eylem günü bir hastane açılışında yaptığı konuşmada eylemcileri öfkeyle suçlayan Başbakan'ın da gündeminde yer aldı.

Sağlıkta Dönüşüm Programı'na karşı ikinci G(ö)REV, 5 Kasım 2003'ten bir buçuk ay sonra, 24 Aralık 2003 tarihinde gerçekleşti.

Sağlık "reformu"na karşı 10-11 Mart 2004 tarihlerinde gerçekleştirilen üçüncü G(ö)REVin ilk ikisinden farkı iki günlük olmasıydı.

Sonraki iki G(ö)REVe katılım ve eylemlerin kamuoyuna yansımaları 5 Kasım 2003 G(ö)REVindeki kadar büyük olmadı ama ülke çapında hissedildi.

21 Nisan 2005'te gerçekleştirilen dördüncü G(ö)REV eyleminin talepleri arasında, daha öncekilerin yanı sıra, Sağlık Bakanlığı eğitim araştırma hastanelerindeki yaklaşık iki bin beş yüz başasistanın sürgününün durdurulması da vardı.

Sağlıkta Dönüşüm Programı'na karşı mücadele sürecindeki beşinci G(ö)REV, 14 Mart Sağlık Haftası çerçevesinde, 11 Mart 2007 Pazar günü Ankara'da düzenlenen Beyaz Miting'den üç gün sonra, 14 Mart 2007 günü gerçekleştirildi.

14 Mart 2008 G(ö)REV eylemi de TTB tarafından, benzer şekilde, aynı yılın 14 Mart Sağlık Haftası çerçevesinde yarım günlük olarak planlanmış ve ilan edilmişti. Ancak, o günlerde, bir dizi maddesi daha önce Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen ve yürütmesi durdurulan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası (SSGSS) Yasası tekrar Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin (TBMM) gündemindeydi. Bunun üzerine Emek Platformu'nu oluşturan emek örgütlerinin çağrısıyla 14 Mart 2008 günü Türkiye çapında iki saatlik bir "Genel Grev" olarak uygulandı.

TTB'nin 19-20 Nisan 2011 tarihlerindeki yedinci G(ö)REV eylemi de, 2007'dekine benzer bir şekilde, 13 Mart 2011 günü Ankara'da yapılan "Çok Ses, Tek Yürek Mitingi"nin ertesinde hayata geçirildi.

2011 yılının ikinci G(ö)REV eyleminin tarihi 21 Aralık 2011, konusu ise 663 sayılı Sağlık Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevlerine Dair Kanun Hükmünde Kararname'ye yönelik tepkiler ve Sağlık Hakkı Meclisleri'nin kurulmasıydı.

Sağlık çalışanlarının dokuzuncu G(ö)REVi ise, Dr. Ersin Aslan'ın Gaziantep'te bir hasta yakını tarafından bıçaklanarak öldürülmesinin ertesinde, 19 Nisan 2012 günü gerçekleştirildi.

Eylemlerin kronolojisine bakıldığında; Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın dokuz yıllık uygulanması süresince sağlık çalışanlarının toplam dokuz G(ö)REV eylemi hayata geçirdiği; 5 Kasım 2003'ten 10-11 Mart 2004'e kadarki beş aylık süreçte üç kez G(ö)REVe çıktığı; 2005, 2007 ve 2008 yıllarında birer G(ö)REV gerçekleştirildiği; 2006, 2009 ve 2010 yıllarında G(ö)REV eylemlerinin olmadığı; 19 Nisan

2011 ile 19 Nisan 2012 tarihleri arasındaki bir yıl içinde üç G(ö)REV eylemi yapıldığı görülmektedir

5 Kasım 2003, 24 Aralık 2003 ve 10-11 Mart 2004'te gerçekleştirilen G(ö)REV eylemlerinin dinamiğini, daha çok, Sağlık "Reformu"nun hissedilen olumsuz sonuçlarına yönelik tepkiler oluşturuyordu. Sonrasındaki G(ö)REVler ise bizzat bu programın sağlık çalışanlarının çalışma koşulları, işgüvenceleri, mesleki bağımsızlıklarına yönelik yıkıcı sonuçlarını ve toplumun hak kayıplarını hedef aldı.

Sağlık emekçilerinin, onuncu yılına giren Sağlık "Reformu" sürecinde gerçekleştirdiği G(ö)REVler, şüphesiz, burada sayılanlarla sınırlı değildir. Değişik tarihlerde farklı birimlerde farklı taleplerle de eylemler gerçekleştirildi. Bu bağlamda özellikle 2011 yılının son çeyreğinde İzmir merkezli asistan hekim G(ö)REVleri ile aynı zaman diliminde İstanbul ve Ankara merkezli öğretim üyelerinin G(ö)REVlerinin belirtilmesi gerekir. Ancak bu yazıda sadece Türkiye ölçeğindeki G(ö)REV eylemleri değerlendirmeye alınmıştır.

Öncelikle belirtmek gerekir ki; Grev-Görev benzerliğinden yararlanmakla birlikte sağlık çalışanlarının G(ö)REV eylemleri klasik birer grev olarak gerçekleştirilmedi; esas itibarıyla, sağlık çalışanlarının Sağlıkta Dönüşüm Programı'na karşı tepkilerini kamuoyuna duyurmak için kullanıldı ve eylemler sırasında toplumun da desteği, katılımı talep edildi.

Sağlık çalışanları, bu nedenle, hastalarla ve kamuoyuyla karşı karşıya gelmemek, hastalara zarar vermemek için geliştirdikleri "G(ö)REV" Eyleminde Dikkat Edilecek Kurallar"ı titizlikle uyguladılar.

Eylemler öncesinde kamuoyuna ilan edilen bu "Kurallar"ın çerçevesi şu şekilde belirlendi:

- Birinci basamak sağlık hizmeti sunan birimler dahil olmak üzere, acil tanı ve tedavi endikasyonu olan hastaların bakımı aksatılmayacaktır. Acil servisler, eylem süresince polikliniklerde görevli hekimler tarafından takviye edilecektir.

- Çocukların, hamilelerin, diyaliz hastalarının, yaşlı hastaların, yoğun bakım hastalarının ve kanser hastalarının acil olmasa bile her türlü tıbbi tedavisi aksatılmadan sürdürülecektir.

- Servislerde yatarak tedavi görmekte olan hastaların her türlü tıbbi işleminin aksatılmadan yürütülmesini sağlayacak sayıda sağlık personeli, mesai dışı sürelerde (gece, hafta sonu nöbetleri vb.) olduğu gibi servislerde hazır bulunacaktır.

- Bütün sağlık çalışanları, eylem boyunca hastalar ve yakınlarını eylemin amacı konusunda bilgilendireceklerdir.

- Hastane bahçesi ve binasında hastaların üzüntülerine hürmet etmeyen (davul, zurna, halay gibi) davranışlarda bulunulmayacaktır.

Öte yandan G(ö)REVler her ne kadar bir, iki günlük eylemler olsa da günlük gelişmelere yönelik anlık tepkiler olmaktan çok, uzun bir kolektif hazırlık dönemini içeren örgütsel çalışmaların sonucu olarak gerçekleştirildi.

Örneğin 13 Mart 2011'deki "Çok Ses, Tek Yürek Mitingi" ve ertesinde hayata geçirilen 19-20 Nisan 2011 G(ö)REVinin hazırlık süreci yaklaşık üç ay boyunca yürütülen "Sağlıkta Özelleştirmeye Karşı İyi Hekimlik/Nitelikli Sağlık Hizmeti Mücadele Kampanyası"na dayanıyordu. Kampanya öncesinde TTB Kollar ve Çalışma Grupları, TTB Başkanlar Kurulu ve TTB Genel Yönetim Kurulu'yla konuyla ilgili değerlendirme toplantıları yapılmış, bu toplantılarda ortaya çıkan görüş ve öneriler daha sonra TTB Merkez Konseyi tarafından bir program haline getirilmişti.

Kampanya, Türkiye sağlık ve hekimlik ortamının SDP'nin uygulanması sürecinde yaşadığı parçalanmayı ve sağlık çalışanlarının mesleki pratikleri ve özlük haklarındaki farklılaşmayı ve sonucundaki yalnızlaşmayı tespit ederek başlatılmış ve bu parçalanmayı aşarak bütün hekimleri/sağlık çalışanlarını kapsayacak ortak bir hareket oluşturabilmek için farklı alanların sorunlarını gündemine alan bir mücadele programı oluşturmuştu.

Sağlık Bakanlığı bütçesinin görüşülmeye başlanacağı 17 Aralık 2010 günü TBMM'yi ziyaret ve Meclis önünde basın açıklamasıyla başlayan Mücadele Kampanyası farklı alanların ve farklı hekim gruplarının sorunlarını gündemine almıştı. Kampanya'da birinci basamaktan mezuniyet öncesi

tıp eğitimine, üniversiteler ve tıp fakültelerinin sorunlarından Hükümet'in Tam Gün Yasa Tasarısı'na ve TTB'nin alternatif olarak hazırladığı Tam Süre Yasa Tasarısı'na, özelde çalışan hekimlerden asistanların çalışma, eğitim ve özlük hakları sorunlarına, uzmanlık eğitiminden sağlığa şiddete kadar her bir konu ayrı başlıklar olarak ele alınmış ve takvimlendirilmişti. Ele alınan her başlık için yazılı bir rapor, bunların yanı sıra bildiri, afiş, el ilanı gibi görsel materyaller hazırlanmış ve basın açıklamaları ve yürüyüşler planlanmıştı. Böylece sorunların kamuoyuna yansıtılmasının yanı sıra, ve daha öncelikli olarak tabip odalarının hastane ve birim ziyaretleri yaparak hekimlerle temas kurmaları hedeflenmişti.

Üç ay boyunca sürdürülen Sağlığa Özelleştirmeye Karşı İyi Hekimlik/Nitelikli Sağlık Hizmeti Mücadele Kampanyası'nın sonunda, 13 Mart'ta, " başta sağlık alanında örgütlü kamu çalışanları ve işçi sendikaları olmak üzere tüm emek örgütlerinin, sağlık hakkı savunucularının ve vatandaşların ortak katılımıyla" bir Ankara Mitingi düzenlenmesi de Kampanya'nın başında tasarlanmıştı.

Kampanya Programı'nda ilan edilmemekle birlikte Kampanya'nın başarısı ve süreçteki diğer gelişmelere bağlı olarak bir G(ö)REV eylemi yapılması da baştan itibaren gündeme alınmıştı.

Gerçekten de, farklı çalışma alanlarına yönelik olarak üç ay boyunca yürütülen çalışmalar örgütsel bir hareketlilik ve özgüven yarattı. SES, Dev Sağlık-İş ve diğer sağlık örgütleriyle ortaklaştırılan 13 Mart Mitingi'ne sağlık çalışanlarının gösterdiği rekor katılım da 19-20 Nisan G(ö)REV'inin başarıyla gerçekleşmesini sağladı.

Sağlık çalışanları bütün bu G(ö)REV eylemleri sırasında SDP'yle ilgili bir dizi konuyu kamuoyunun gündemine yansıtılar. Bunların başlıcaları şu başlıklar altında sıralanabilir:

- Sözleşmeli çalışma
- Sağlığa taşeronlaştırma
- Performansa dayalı ücretlendirme
- Sosyal Sigortalar Kurumu sağlık kurumlarının tasfiyesi
- Sağlık ocaklarının tasfiyesi
- Aile hekimliği

- İşyeri hekimliği alanının taşeronlaştırılması
- Tam Gün "Kölelik" düzenlemesi
- Sağlık çalışanlarınayönelik küçük düşürücü tutum ve söylemler
- İthal hekim düzenlemesi
- Genel Sağlık(sızlık) Sigortası
- Kamu Hastane Birlikleri
- Kamu Özel Ortaklığı
- Üniversite hastanelerine Sağlık Bakanlığı tarafından el konulması
- Kamu sağlık kurumlarındaki partizan kadrolaşma
- Eğitim hastanelerinde liyakate değil sadakate göre eğitici atamaları
- Sağlığa katkı-katılım payları
- İstisnai sağlık hizmetleri düzenlemesi
- Reçete kısıtlamaları
- Sağlığa şiddet
- Hekim emeğinin ucuzlatılması
- Hekimliğin değersizleştirilmesi
- Uzun çalışma süreleri
- Başta asistanlık dönemindekiler olmak üzere angarya uygulamalar
- Mesleki bağımsızlığın, klinik özerkliğin kaybı
- Sağlığa metalaştırma, ticarileştirme, özelleştirme

Sağlık çalışanlarının, G(ö)REV eylemleri sırasında dile getirdikleri talepler de, benzer şekilde, geniş bir yelpazede ifade edildi ve eylem süreçlerinde kamuoyuna duyuruldu.

TTB'nin 19-20 Nisan 2011 G(ö)REV eylemi için hazırladığı "İyi Hekimlik, Nitelikli Sağlık Hizmeti İçin 15 Acil Talep" bildirisine, hekim ağırlıklı olmakla birlikte, bu talepleri güncel ve bütünlüklü olarak göstermesi açısından aşağıda yer verilmiştir:

"1- Hekimler arasında dayanışma yerine rekabete yol açan, hekimlik uygulamalarını değersizleştiren, hastaları "puan"a dönüştüren "performansa göre ücretlendirme" sisteminden vazgeçilmelidir.

2- Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği'nde yer alan ve yurttaşların sağlık hakkını engellemenin yanı sıra hekimlerin mesleki ve klinik

bağımsızlığını yok eden bütün kısıtlamalar kaldırılmalı, hekimlerin tedaviyi düzenlemesine yönelik bütün düzenlemelerin, Türk Tabipleri Birliği ve Uzmanlık Derneklerinin katılımı ve bilimsel çalışmalarına dayalı yapılması sağlanmalıdır.

3- Tıp fakülteleri hastanelerinin ekonomik, yönetsel ve akademik özerkliği korunmalı; Sağlık Bakanlığı'na devredilme girişimleri durdurulmalıdır.

4- Başta asistan hekimler olmak üzere bütün hekimlerin nöbet ertesi izin hakkı istisnasız olarak uygulanmalı; haftalık çalışma süreleri, nöbetler de dahil, 56 saati geçmemelidir.

5- Kamu sağlık kurumlarında sözleşmeli, döner sermayeden sözleşmeli, vekil, taşeron işçisi adı altında her tür güvencesiz çalıştırmaya, esnek-kuralsız, fazla çalıştırma ve angaryaya son verilmeli; taşeron şirket personelleri de dahil bütün sağlık çalışanları devlet memuru kadrosuna geçirilmelidir.

6- Özel sağlık kurumlarında çalışan hekimlerin sözleşmelerinde Türk Tabipleri Birliği taraf olarak kabul edilmeli; işten çıkarmalar Sağlık Bakanlığı ve Türk Tabipleri Birliği'nin iznine bağlı olmalıdır.

7- İşyeri hekimlerinin eğitim, atama ve ücretlerinin belirlenmesinde Türk Tabipleri Birliği'nin yetkilerini yok etmeye yönelik girişimler durdurulmalıdır.

8- Kurum hekimleri dahil olmak üzere birinci basamakta çalışan hekimler arasındaki ücret eşitsizliklerine son verilmelidir.

9- Aile hekimleri devlet memuru statüsüne geçirilmeli ve bu statünün haklarına sahip olmalıdır.

10- Sağlıklı ve güvenli koşullarda çalışma hakkını güvence altına alacak organizasyon ve düzenlemeler ile sağlık ortamlarının şiddetten arındırılması için Türk Tabipleri Birliği tarafından hazırlanan öneri doğrultusunda Türk Ceza Kanunu'nda gerekli değişiklik yapılmalıdır.

11- Hekimleri, sağlık çalışanlarını kamuoyu ve hastalar nezdinde küçük düşürücü tutum ve söylemlere son verilmelidir.

12- Hekim ücretleri, Türk Tabipleri Birliği'nin hazırladığı "Sağlık Personelinin Tam Süre Çalışmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik

Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Önerisi"nde önerildiği şekilde iş güvenceli tek bir işte çalışarak insanca yaşamaya, mesleki gelişimi sürdürmeye yetecek, emekliliğe yansiyacak biçimde düzenlenmeli; ücret artışlarının halen emekli olan hekimlere yansıtılması sağlanmalıdır.

13- Hekimlerin çalışma hakkı ve özgürlüğünü ihlal eden düzenlemeler kaldırılmalı, bu yöndeki uygulamalara son verilmeli; tam süre çalışma konusunda Türk Tabipleri Birliği'nin önerdiği düzenleme yapılarına dek 5947 sayılı "Tam Gün Yasası"yla ilgili Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararı doğrultusunda hareket edilmelidir.

14- Bütün sağlık kurumlarında işe giriş muayeneleri, aralıklı kontrol muayeneleri, çalışanların işe uyumu, bağımsızlık, sağlık eğitimleri, iş güvenliği çalışmalarının koordinasyonu, özellikli çalışanların takibi/muayenesi, iş ortamı risklerinin belirlenmesi, veri toplanması, araştırma yapılması, danışmanlık hizmetlerinin verileceği İşyeri Sağlık Birimleri kurulmalıdır.

15- Sağlığı ticarileştiren, sağlık hizmetlerini metalaştıran, eşit-ücretsiz-nitelikli sağlık hizmetinin önündeki öncelikli engel olan sağlıktaki bütün katkı-katılım payları ve ilave ücretler kaldırılmalıdır."

Yukarıdaki bildiri de görüldüğü gibi, "acil" talepler dahi bir hayli geniş ve zengin olmakla birlikte, bu taleplerin en çok öne çıkanları beş başlık altında toplanabilir.

- 1- İş Güvencesi
- 2- Gelir Güvencesi
- 3- Mesleki Bağımsızlık, Klinik Özerklik
- 4- Herkese Eşit, Ücretsiz Sağlık Hizmeti
- 5- Can Güvencesi

TTB ve SES, bu taleplerle yürüttükleri mücadelede farklı meslek ve statüde, farklı politik görüşlerdeki sağlık çalışanlarının büyük bölümünün desteğini kazandılar ve G(ö)REV eylemlerinde harekete geçirdiler. Diğer sağlık meslek örgütleri, kamu çalışanları ve işçi sendikaları, sol-sosyalist siyasi partiler ve yapılar da bu mücadele sürecinin değişik aşamalarına aktif olarak katılarak destek verdiler.

Bu noktada Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK), Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK), Türk Mimar ve

Mühendis Odaları Birliği (TMMOB) ile daha özel olarak da SDP'nin en büyük mağdurları olan taşeron işçiler arasında örgütlenen Devrimci Sağlık İşçileri Sendikası'nın (Dev Sağlık-İş) katkılarının altını çizmek gerekir.

Keza, eylemlerin bazıları Türk Dişhekimleri Birliği ve Türk Eczacıları Birliği ile bağlı odaların da katılımıyla gerçekleştirildi.

2011 yılındaki G(ö)REV eylemlerinde bu katılım daha da genişledi; sağlık alanında örgütlü Türk Hemşireler Derneği (THD), Türk Medikal Radyoteknoloji Derneği (TMRT-DER), Tüm Radyoloji Teknisyenleri ve Teknikerleri Derneği (TÜM RAD-DER), Sağlık Hizmetleri Sınıfı Çalışanları Derneği, Sağlık ve Sosyal Hizmet Çalışanlarının Sözü (SÖZ-SEN), Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği (SHUD), Tıbbi Laboratuvar Teknisyenleri ve Teknikerleri Derneği, Türk Diyetisyenler Derneği (TDD) de eylemlerde aktif olarak yer aldılar.

Yazının başında da belirtildiği gibi TTB ve SES, "Sağlık Reformu" nun piyasacı, özelleştirmeci niteliği hakkında geçmiş süreçlerden gelen örgütsel deneyim ve birikime sahiplerdi ve bu sayede hızla ve ikirciksiz tavır almakta gecikmediler. Bu neoliberal programın tamamını ya da bazı bileşenlerini kabul edip diğerlerine karşı çıkmak şeklindeki sivil toplumcu öneri ve beklentileri dikkate almayıp sağlık çalışanlarına ve halkın sağlık hakkına yönelik bir saldırı olarak tanımladıkları SDP'nin bütününe karşı çıktılar.

Kendilerini "meslek mensuplarının menfaatlerini müdafaa" şeklinde ifade edilen korporatist bir çizgiyle sınırlamadılar, bütün mücadele süreci boyunca kamucu, eşitlikçi, toplumcu dünya görüşleri doğrultusunda toplumun sağlık hakkını da güçlü bir şekilde savundular.

Sadece SDP'nin uygulayıcısı olan AKP Hükümeti'ne muhalefet etmekle yetinmediler, eleştirilerini aynı zamanda sağlıktaki neoliberal programın arkasında yer alan yerli ve uluslararası sermayeye ve onların temsilcileri IMF, Dünya Bankası, TÜSİAD gibi örgütlere de yönelttiler.

Mücadele sürecinde geliştirdikleri piyasa ve özelleştirme karşıtı, insanı ve sağlığı temel alan zengin ve yaratıcı üsluplarıyla sağlık çalışanlarının yanı sıra bütün topluma seslendiler.

SDP'na karşı sağlık çalışanları tarafından dokuz yıldır kesintisiz olarak yürütülen bu mücadelenin en önemli aracı da G(ö)REV eylemleri oldu.

KAYNAKÇA

Öztürk, O. (2006) "Sağlıkta 'Dönüşüm' Programı Neyin Çözümü, Neyin Değil?", Eşit-Ücretsiz- Nitelikli Başka Bir Sağlık Sistemi Mümkün: 91-100. Ankara: Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası, 2006.

Öztürk, O. (2008) "2003-2008 Türkiye'sinde Sağlıkta Neo-Liberal Dönüşüme Karşı Mücadele Notları", Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın Sosyal Boyutları: 88-121. Ankara: Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Devrimci Sendikal Dayanışma.

Öztürk, O., Çerkezoğlu A., Ağkoç S. (2009) The Struggle For The Right To Health In Turkey:2003 to 2009, in John Lister, Europe's Health for Sale-The Heavy Cost of Privatisation, Farington: Libri Publishing.

T. C. Sağlık Bakanlığı (2003) Sağlıkta Dönüşüm. T. C. Sağlık Bakanlığı, Haziran 2003.

Türk Tabipleri Birliği (2003) Sağlıkta Dönüşüm Programı, 2003 Türkiye'sinde Halka ve Hekimlere/Sağlık Çalışanlarına Ne Getiriyor? Ankara: Türk Tabipleri Birliği Yayınları, Ekim 2003.

Türk Tabipleri Birliği (2007) 13.03.2007 tarihli "Sağlık Hakkı, Özlük Haklarımız, İş Güvencemiz, Mesleki Onurumuz İçin; 14 Mart Tıp Bayramı'nda GÖREVDEYİZ" başlıklı basın açıklaması. Erişim tarihi: 02.08.2012, <http://www.ttb.org.tr/index.php/Haberler/14-mart-tayrama-qgdeyq-581.html>

Türk Tabipleri Birliği (2008) 01.03.2008 tarihli "Demokratik Laik - Tam Bağımsız Bir Ülkede Sağlığımızdan, İşgüvencemizden, Mesleki Geleceğimizden Vazgeçmeyeceğiz!" başlıklı basın açıklaması. Erişim tarihi: 02.08.2012, <http://www.ttb.org.tr/index.php/Haberler/sadan-gcemizden-mesleki-gelecezdenden-vazgeyece-937.html>

Türk Tabipleri Birliği (2009). 06.03.2009 tarihli "Sağlık Çalışanları Olarak 12 Mart 2009 Perşembe Günü 'Acil' Eylemdeyiz" başlıklı basın açıklaması. Erişim tarihi: 02.08.2012, <http://www.ttb.org.tr/index.php/Haberler/acileylem-1482.html>

Türk Tabipleri Birliği (2010) İyi Hekimlik/Nitelikli Sağlık Hizmeti Mücadele Kampanyası. Erişim tarihi: 02.08.2012, http://www.ttb.org.tr/kutuphane/mucadele_kampanyasi.pdf

Türk Tabipleri Birliği (2011a) 06.04.2011 tarihli "Çok Ses Tek Yürek, Tek Ses Çok Yürek/Bu bilek bükülmeyecek!" başlıklı basın açıklaması. Erişim tarihi: 02.08.2012, <http://www.ttb.org.tr/index.php/Haberler/grev-2561.html>

Türk Tabipleri Birliği (2011b) 15 Acil Talep. Erişim tarihi: 02.08.2012, <http://www.ttb.org.tr/kutuphane/aciltalepler.pdf>

Türk Tabipleri Birliği (2011c) 21 Aralık 2011 Çarşamba Günü GÖREVdeyiz. Erişim tarihi: 04.08.2012, http://www.ttb.org.tr/kutuphane/21aralik_h.pdf